

בית יוצר
לבניין הרוח
חיל החינוך והנוער

הבחירות לכנסת ה-26

שיחת מפקד

מערך שיעור לחיילי חובה

המפקד,

כחודשיים לפני הבחירות צה"ל נכנס ל"תקופת הבחירות בצה"ל" התקופה תחל בתאריך 27 באוגוסט 2026 ותסתיים בתום יום הבחירות, בתאריך 27 באוקטובר 2026. תקופת זו מהווה הזדמנות להעלות על נס את הזכות האזרחית לבחור את נציגי הציבור לכנסת, להשפיע ולחזק את משמעות הממלכתיות בצה"ל. דיון על הבחירות לכנסת כרוך ברגישות מיוחדת, שכן במוקד הבחירות עומדת מחלוקת פוליטיות, שאין מקום לעסוק בהן בתוך הצבא. על כן נדרשת היערכות לניהול השיח והקפדה על כללי השיח הצבאי לאור ערכי צה"ל.

עקרונות לניהול השיחה:

- יש לאפשר שיח פתוח ומכבד בגבולות הממלכתיות הצבאית המשמר את לכידות המסגרת, ללא עיסוק בדעות הפוליטיות או המפלגתיות של המשרתים.
- על המפקד להיערך לשיחה, ללמוד את האתגרים העשויים לעלות, ולהדגיש את המצופה מחיילים בעת הזו תוך הדגשה של חשיבות מימוש הזכות האזרחית להצביע בבחירות לכנסת.
- יש להטמיע את הדגשים בנוגע לתקופת הבחירות בצה"ל ולהדגיש כי לחיילים אסור לנהל תעמולת בחירות ו/או להביע עמדה פוליטית במרחב הציבורי והרשתי.

מהלך השיחה:

3. ממלכתיות

2. לכידות המסגרת

1. בוחרים להשפיע

1. פתיחה - הצג את נושא השיחה במילים שלך ולאחריו את הנתון הבא:

בבחירות הראשונות לכנסת ישראל, בשנת 1949, כ-87% מבעלי זכות הבחירה מימשו את זכותם לבחור. אך החל משנות התשעים, ניתן לראות מגמת ירידה באחוז המצביעים. בשלוש מערכות הבחירות האחרונות השתתפו כ-70% (בממוצע).

שאל את החיילים:

- מי מצביע בבחירות בפעם הראשונה בחייו?
- אנחנו, כמשרתים בצה"ל, פועלים כבר במשימתנו ובתפקידנו למען המדינה. האם חשוב בעיניכם שגם ניקח חלק ונשתתף בבחירת הנציגים לכנסת? התוכלו להסביר מדוע?

הסבר כי הזכות לבחור היא אבן יסוד בכל מדינה דמוקרטית, וגם בישראל היא מהווה ביטוי יסודי לאזרחות ולשותפות במדינה. ההצבעה בבחירות היא זכות אזרחית שראוי לממש כאזרחי המדינה וכחיילים בצה"ל – זכות ההצבעה נותנת לכל אזרח את היכולת להשפיע על דמותה ועל עתידה של מדינת ישראל ומאפשרת לכל חייל לממש את ערכי הנאמנות למדינה, האחריות והדוגמה האישית.

2. שמירת הלכידות - שאל את חיילך:

- אילו אתגרים עומדים בפנינו בתקופת הבחירות, כצבא עם בו משרתים קבוצות מגוונות מהחברה הישראלית?
- כיצד האתגרים עלולים להשפיע על תפקודנו? על הלכידות בנינו? האם יש בעת הזו גם הזדמנות?

הקרא את הציטוט של דברי הרמטכ"ל, רא"ל אייל זמיר, ב-19/02/26, בטקס סיום קורס הקצינים הקרביים מספר 74:

"צה"ל הוא הגשר שבו כולנו מתאחדים ומתעלים מעל כל מחלוקת למען המטרה הגדולה המשותפת. זה המקום שבו כל אחד נותן, מקבל וגם מוותר מתוך אמונה משותפת במטרה הגדולה וההבנה כי גורלנו תלוי בלכידותנו - רק כך נוכל להכריע את מבקשי נפשנו."

שאל את החיילים:

- איך אתם מבינים את אמירתו של הרמטכ"ל? כיצד 'צה"ל כגשר' מתבטא בשירות שלכם?
- מה החשיבות של דברי הרמטכ"ל בהקשר לאתגרים העומדים בפנינו בתקופת הבחירות?
- מה כל אחד מאיתנו יכול לעשות על מנת לשמור על לכידות המסגרת בתקופה זו? על מה נכון וכדאי שנקפיד?

סכם חלק זה:

לאור המלחמה, השיח הציבורי עוסק רבות בפעילות הצבאית ובנושאים בעלי זיקה לצה"ל. החודשים הקודמים לבחירות לכנסת מאופיינים במתח ובישיח מקטב בציבור, בתקשורת וברשתות החברתיות. **נזכור כי צה"ל הוא צבא ממלכתי** - נוסף לפעול אך ורק לאורה של מטרה משותפת, כשהמשימה עומדת ראשונה לנגד עינינו. **לא נאפשר למחלוקות לחלחל בין שורותינו, ונזכור כי עוצמתנו טמונה בלכידותנו ובכוחות המשותפים שלנו כמסגרת.**

3. המותר והאסור בתקופת הבחירות בצה"ל

בחלק זה נבקש להדגיש את המותר והאסור בתקופת הבחירות בצה"ל. הקרא את ההיגדים שלפניך ובקש מהחיילים לענות האם ההיגד מותר או אסור, וקיים דיון על תשובותיהם (ניתן גם לערוך חלק זה באמצעות חלוקת החדר לשניים והגדרתם כ"מותר" וכ-"אסור" בהתאמה, ולבקש מהחיילים לגשת לצד אשר תואם את תשובתם). לאחר שהוקראו כל ההיגדים, עבור על תשובותיהם, הסבר כל אמירה ותקן במידת הצורך. פירוט נוסף על כל היגד מופיע בהמשך כעזר למפקד.

חלוקה נכונה של האמירות:

מותר:

- ✓ להצביע בבחירות.
- ✓ לא לשתף בפרטי הבחירה האישית.
- ✓ להשתתף בכנס או באסיפה של מפלגה או רשימה המתמודדת לבחירות, ללא הזדהות כחייל.
- ✓ לקיים הסברות בנושאים המוגדרים מראש.

אסור:

- ✗ להביע במרחב הרשתי תמיכה בדמויות פוליטיות או במפלגות, או להביע הסתייגות מהן.
- ✗ לשתף, להפיץ או להגיב במלל לפרסומים בעניינים מפלגתיים.
- ✗ להתבטא במרחב הרשתי, בעל-פה או בכתב, בנושא מפלגתי.
- ✗ לקיים תעמולה בחירות במרחבים צבאיים.
- ✗ להצביע בקלפי צבאי בבסיס ולאחר מכן בקלפי אזרחי במקום המגורים שלי.

דגשים לסיכום מפקד:

- **הזכות לבחור היא אבן יסוד בכל מדינה דמוקרטית, וגם בישראל היא מהווה ביטוי יסודי לאזרחות ולשותפות במדינה.** ההצבעה בבחירות היא זכות אזרחית שראוי לממש כאזרחי המדינה וכחיילים בצה"ל – זכות ההצבעה נותנת לכל אזרח את היכולת להשפיע על דמותה ועל עתידה של מדינת ישראל **ומאפשרת לכל חייל לממש את ערכי הנאמנות למדינה, האחריות והדוגמה האישית.**
- גם בשעה בה מדינת ישראל מצויה במלחמה היא מקפידה על קיום הליך בחירות תקין. גם צה"ל פועל **לאפשר לכלל חייליו לממש את זכותם להצביע כאזרחים במדינה.**
- מדינת ישראל וצה"ל מצויים מזה כשלוש שנים במלחמה, במהלכה יתקיימו הבחירות לכנסת. לאור המלחמה, השיח הציבורי עוסק רבות בפעילות הצבאית ובנושאים בעלי זיקה לצה"ל. החודשים הקודמים לבחירות לכנסת מאופיינים במתח ובישיח מקטב בציבור, בתקשורת וברשתות החברתיות. **נזכור כי צה"ל הוא צבא ממלכתי – לא נאפשר תעמולת בחירות בבסיסי צה"ל; לא נביע את עמדתנו הפוליטית ביחידה וברשתות החברתיות; ונמנע משיח מפלג במסגרת הצבאית הנוגע לסוגיות פוליטיות ומפלגתיות.** נוסיף לפעול אך ורק לאורה של מטרה משותפת, כשהמשימה עומדת ראשונה לנגד עינינו.
- צה"ל הוא צבא העם ובשורותיו משרתים ונלחמים כתף אל כתף אזרחים מכל גווני החברה הישראלית – כל אחד מהמשרתים בצה"ל מחזיק בדעות ובעמדות משלו, גם ביחס לנושאים שבמחלוקת בתקופת הבחירות. **לא נאפשר למחלוקות לחלחל בין שורותינו, ונזכור כי עוצמתנו טמונה בלכידותנו ובכוחות המשותפים שלנו כמסגרת.**
- **צה"ל הוא מוסד ממלכתי של מדינת ישראל הנתון למרות החוק והממשלה.** החודשיים שלפני הבחירות מוגדרים בצה"ל 'תקופת הבחירות', במהלכה צה"ל מקפיד הקפדה יתירה על דמותו כצבא עם ממלכתי ומחיל כללים מחמירים המגבילים את השיח הצבאי ואת הפעילות החינוכית. זאת, במטרה לשמור על צה"ל מעל ומעבר לכל מחלוקת.

המפקד, אחריותך להקפיד על הפקודות המחייבות בתקופה זו, לנהוג בדוגמה אישית ובתשומת לב יתירה לכל התנהגות והתבטאות שאינן עולות בקנה אחד עם ערכי צה"ל, ולפעול לחיזוק לכידות המסגרת והממלכתיות הצבאית.

אסור

- ❌ להתבטא במרחב הרשתי, בעל-פה או בכתב, בנושאים מפלגתיים.
- ❌ להביע במרחב הרשתי תמיכה בדמויות פוליטיות או מפלגות, או יביע הסתייגות מהן (לרבות באמצעות סימון "LIKE" או סימונים אחרים להבעת תמיכה/הסתייגות).
- ❌ לשתף, להפיץ או להגיב במלל לפרסומים בעניינים מפלגתיים.
- ❌ לקיים תעמולה בחירות במרחבים צבאיים(בין אם בבסיס היחידה או בקבוצותיה ברשתות החברתיות).
- ❌ לקיים מפגש עם גורמים אזרחיים אלא אם כן יש אישור חריג כמפורט בהנחיית קח"ר בנושא.
- ❌ להצביע בקלפי צבאי בבסיס ולאחר מכן בקלפי אזרחי במקום המגורים - הצבעה כפולה ויגרום לפסילת הקול ומהווה עבירה פלילית.

מותר

- ✅ **לממש את זכותנו כאזרחים במדינת ישראל ולהצביע בבחירות, בבסיס הצבאי או בבית.**
- ✅ לשמור על הצבעה חשאית ולא לשתף בפרטי הבחירה האישית.
- ✅ להשתתף בכנס או באסיפה של מפלגה או רשימה המתמודדת לבחירות, ו**בלבד שלא יהיה לבוש מדים ולא יזדהה כחייל**. כמו כן, אסור להשתתף בכנס באופן פעיל, למלא בו תפקיד או לשאת דברים.
- ✅ לקיים שיח פיקודי בנושא ההתנהגות המצופה ממשרת צה"ל במהלך תקופת הבחירות.

דגשים למהלך יום הבחירות

טוהר הבחירות

איסור מוחלט על הצבעה כפולה!

חל איסור להצביע גם בבסיס וגם בקלפי אזרחית; עבירה זו גוררת ענישה ופסילת קול.

שיטת המעטפות הכפולות

מעטפה כחולה בתוך מעטפה לבנה

מכניסים את פתק ההצבעה למעטפה כחולה (חשאית), ואותה מכניסים למעטפה לבנה עם פרטי זיהוי לאימות.

איפה ומתי מצביעים?

פריסת קלפיות רחבה בבסיסים ובשטח

ביום הבחירות יופעלו קלפיות ניידות וניידות בבסיסים, במוצבים ובשטחי אימונים לכלל המשרתים.